

Dobar stan je pravo svakog čoveka

Izbornog dana 17 septembra odlučuje se o švedskoj budućnosti, a ti i ja biramo. Svi imamo istu odgovornost, naši glasovi su podjednako važni. Da li ćemo da poboljšamo blagostanje ili ćemo ga pogoršati time što ćemo iz naše zajedničke kase odbiti svaku petu oporezovanu krunu? Da li će se švedski model unaprediti- ili napustiti?

Za nas socijaldemokrate stan je socijalno pravo. U Švedskoj bi trebalo svi da stanuju sigurno i dobro uz razumni trošak. Stambena sredina je važna da bismo mogli da stvorimo ravnopravne i dostojanstvene životne uslove. Zato su potrebna politička ulaganja u stambeno tržište, a ne samo u tržišna rešenja. Stambena politika mora da obuhvati svakog. Da bi se sa time uspelo potrebna su posebna ulaganja, na primer da se mladima, starima i beskućnicima daju bolje mogućnosti za sopstveni stan.

Ne možemo tvrditi da stambeno tržište funkcioniše kada se mnogi, posebno žene i stari ne osećaju bezbedno u svojim stambenim područjima. Ni kada su mlađi odrasli prinuđeni da stanuju kod mame i tate. Kada je čovek odrastao i hoće da se seli od kuće, mora da postoji dostupnost dobrih stanova sa pristupačnim cenama.

Garancija za kiriju pruža veću mogućnost za svoj prvi stan

Problem koji mlade može da spreči da se odsele od kuće jeste što je vlasnike zgrada možda strah da mlađi odrasli koji nemaju stalno zaposlenje neće moći da plate kiriju. Ali i za omladinu koja ima ekonomskih mogućnosti da plati svoju kiriju stanarinu, može biti teško da ispuni formalne uslove koje stanodavac postavlja.

Da bismo olakšali mladima da dobiju stan, želimo da uvedemo državnu potporu onim opštinama koje hoće da koriste tako zvanu garanciju za plaćanje kirije. To znači da, ako dođe do problema, opština garantuje stanodavacu da će kirija biti plaćena.

Novih i veći broj stanova za koje ćemo imati novca

Na izborima 2002. godine mi, socijaldemokrate smo obećale da ćemo u ovom mandatnom periodu izgraditi 120 000 novih stanova. To obećanje ne samo da ćemo ispuniti nego i premašiti. Ali to nije dovoljno. Da bismo što bolje izašli u susret potrebama ljudi, hoćemo da povećamo stambenu izgradnju – naročito stanova bez prava vlasništva.

Da bismo uspeali sa izgradnjom stanova uz opravdane troškove, potreban je red i poredak u švedskoj ekonomiji i niske kamate. Ali je, takođe, potreban i sistem stambenog finansiranja koji znači da će svi imati novca da plate kirije, kamate i dažbine- sada i u budućnosti.

Nova gradnja mora biti jeftinija. Mi, takođe, hoćemo da suzbijemo monopol i kartele u građevinskoj struci. Hoćemo, takođe, da veći deo opštinskog i državnog zemljišta učinimo pristupačno za novu izgradnju, da skratimo proces planiranja kao i da poboljšamo mogućnosti stanovnika opština da učestvuju u planiranju izgradnje.

Opremićemo naše stanove i gradske četvrti

Iako stanujemo dobro, u poređenju sa mnogim zemljama, ima još da se uradi. Teško je prekinuti segregaciju. Mnoge porodice sa decom, posebno među Šveđanima sa stranim poreklom, stanuju skučeno. Takođe, potrebne su i velike opravke. U sledećih petnaest do dvadeset godina više od pola miliona stanova i porodičnih kuća biće renovirano, posebno u područjima milionskog programa. Prilikom popravki starih zgrada one će se učiniti energetski više štedljivima.

Stanarsko pravo mogućnost za svakog

Da bi se prekinula segregacija važno je da postoji mnogo različitih vrsta stanovanja u našim stambenim područjima: iznajmljeni stanovi, stanovi sa zadružnim pravom, kooperativni iznajmljeni stanovi i privatne porodične kuće.

Traženje stana mora biti jednostavno i da bude jasno koja pravila važe. U svakoj od opština treba da postoji dobra usluga za onog koji traži stan, a potrebna je i čvrsta ruka protiv diskriminacije na stambenom tržištu. Svakom mora biti omogućeno da iznajmi stan. Zato hoćemo da unapredimo stambena preduzeća od opšte koristi- a ne da ih prodamo. Stambena preduzeća od opšte koristi predstavljaju garanciju da ima stanova sa stanarskim pravom, posebno u našim vilikim gradskim regionima.

Alternativa

Protiv naše politike, dobar stan za sve, stoji politika desne alijanse predvođena konzervativcima koja je za prodaju stanova sa stanarskim pravom i za smanjenje društvene pomoći izgradnje. Konzervativci i njihova desna alijansa zastupaju politiku u kojoj će se društveni angažman smanjiti, a uslovi tržišta povećati.

BKS
Bra bostad

U Švedskoj desne alijanse biće unosna samo ona stambena izgradnja gde će isključivo unosni stanari imati šansu da stanuju.

U našoj Švedskoj se svi ubrajaju. Koju ćete Švedsku vi izabrati?

Ako želite da se učlanite ili da znate više, posetite socialdemokraterna.se ili nazovite 08-700 27 27